

Arrest van het Hof van 5 december 1967¹

Samenvatting

1. *Het vrije verkeer van personen — Werknemers — Sociale verzekering — Gelijkgestelde verzekeringstijdvakken. — Verwijzing naar het nationale recht*
(Verordening no. 3, art. 1, sub r)
2. *Het vrije verkeer van personen — Werknemers — Ouderdoms- en levensverzekering — Toepassing van de Duitse wetgeving — Het in aanmerking nemen van „vervangingsstijdvakken” in de zin van deze wetgeving — De Duitse instellingen zijn niet gehouden met een krachtens de wetgeving van een andere Lid-Staat vervuld tijdvak rekening te houden*
(Verordening no. 3, art. 28 en bijlage G)

1. Wanneer de Verordening no. 3 spreekt van „gelijkgestelde tijdvakken”, wordt daarmee geen wijziging of aanvulling van het nationale recht beoogd, voor zover dit met de bepalingen van de artikelen 48 tot en met 51 van het Verdrag in overeenstemming is. Verordening no. 3 verwijst mede naar de voorwaarden waaraan naar intern recht moet zijn voldaan om een bepaalde periode met de eigenlijke verzekeringstijdvakken gelijk te kunnen stellen.
2. Artikel 28 en bijlage G van Verordening no. 3 van de Raad van de E.E.G. inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers verplichten de instellingen van de Bondsrepubliek Duitsland niet om, bij de beslissing of „vervangingsstijdvakken” in de zin van de Duitse wetgeving in aanmerking moeten worden genomen, met tijdvakken, volgens de wetgeving van een andere Lid-Staat vervuld, rekening te houden.

In de zaak 14-67 :

betreffende het door het Bundessozialgericht krachtens artikel 177 van het E.E.G.-Verdrag tot het Hof van Justitie gerichte

1 — Procestaal : Duits.

verzoek om een prejudiciële beslissing over de interpretatie van artikel 28, eerste lid, sub b), alsmede van bijlage G, no. I, sub B tot D, van Verordening no. 3 van de Raad der E.E.G. inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 16 december 1958, blz. 561 e.v.), in het voor bovenbedoelde rechter ahangige geding tussen :

LANDESVERSICHERUNGSANSTALT RHEINLAND-PFALZ,

te Speyer,
eiseres voor het Bundessozialgericht,

en

JOSEPH WELCHNER,

te Freiburg,
geïntimeerde voor het Bundessozialgericht,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt :

R. Lecourt, President,
A. M. Donner en W. Strauß (Rapporteur), Kamerpresidenten,
A. Trabucchi, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars en P. Pescatore, Rechter,
Advocaat-Generaal : J. Gand,
Griffier : A. Van Houtte,

het volgende

A R R E S T

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

I — De aan het geding ten grondslag liggende feiten

1. Overwegende dat verzoekster, geïntimeerde voor het Bundessozialgericht (hierna te noemen: „verzoeker”), in het tijdvak 1942 tot mei 1947 gedurende 61 maanden in het Duitse leger diende en daarna krijgsgevangene in Frankrijk was;

dat hij van mei 1947 tot februari 1951, derhalve 45 maanden, als vrije arbeider in Frankrijk werkte en krachtens de Franse wetgeving tegen invaliditeit verzekerd was;

dat hij zich in 1951 wederom in Duitsland heeft gevestigd, waar hij overeenkomstig de Duitse wetgeving tot 1961 een verzekeringsduur van in totaal 106 maanden heeft vervuld;

dat verweerster, eiseres voor het Bundessozialgericht (hierna te noemen: „verweerster”), toen verzoeker ziek geworden was, hem een invaliditeitspensioen heeft toegekend vanaf juli 1961 tot zijn genezing; dat verzoeker op diezelfde grond een uitkering van de Franse sociale verzekering ontving;

Overwegende dat er tussen partijen in de hoofdzaak geschil rees over het bedrag van de uitkering in Duitsland, zulks naar aanleiding van de interpretatie van sommige bepalingen der Reichsversicherungsordnung, welke wettelijke regeling op deze materie van toepassing is;

dat krachtens deze bepalingen als „vervangingsperioden” (Ersatzzeiten) — op grond waarvan de uitkering wordt verhoogd — mede in aanmerking moeten worden genomen de tijdvakken van militaire dienst en krijgsgevangenschap, op voorwaarde evenwel dat de betrokkene binnen drie jaar na het einde van deze perioden „een onder de verplichte sociale verzekering vallende betrekking of werkkring heeft aanvaard”;

dat verweerster van oordeel is, dat verzoeker niet aan deze voorwaarde heeft voldaan, daar hij binnen genoemde termijn niet in *Duitsland* is gaan werken;

dat verzoeker daarentegen uit de bepalingen van gemeenschapsrecht meent te mogen afleiden, dat de aanvaarding van een werkkring *in een andere Lid-Staat van de E.E.G.* (in casu Frankrijk) gelijk staat met het aanvaarden van een werkkring in Duitsland;

Overwegende, dat verzoekers vordering in eerste aanleg door het Sozialgericht te Freiburg werd afgewezen; dat hij in appel door het Landessozialgericht Baden-Württemberg in het gelijk werd gesteld, zulks met name op grond van de overweging, dat de voorschriften van bijlage G, no. 1, van Verordening no. 3 in gevallen als het onderhavige ten gunste van de betrokkene analoog moeten worden toegepast; dat verweerster tegen laatstbedoelde beslissing bij het Bundessozialgericht beroep in cassatie heeft ingesteld;

2. Overwegende, dat de Vierde Kamer van het Bundessozialgericht op 1 maart 1967 besloot aan het Hof de volgende prejudiciële vraag voor te leggen :

„Zijn de bepalingen van artikel 28, lid 1, sub b), van Verordening no. 3 van de Raad van de E.E.G. inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers, of die van bijlage G, no. I, sub B tot D, tot deze verordening, dan wel deze voorschriften gezamenlijk, uit te leggen in die zin, dat voor de beslissing of naar Duits recht „vervangingsstijdvakken” in aanmerking genomen moeten worden, premïën, welke volgens de voorschriften van een andere Lid-Staat van de E.E.G. werden voldaan, met premïën die volgens de Duitse voorschriften zijn betaald, gelijk moeten worden gesteld?”;

dat de door de verzoekende rechter ter toelichting op deze vraag gegeven overwegingen als volgt kunnen worden samengevat :

a) De Kamer is geneigd aan te nemen dat het totaal van de verzekeringstijdvakken en de daarmee gelijkgestelde tijdvakken waarmede volgens het gemeenschapsrecht rekening moet worden gehouden, de som der tijdvakken waarop rechtstreeks krachtens de wetgeving van elk der Lid-Staten moet worden gelet, niet te boven mag gaan. Zij erkent evenwel, dat deze gedachte „niet met volstrekte duidelijkheid” in de tekst van de hier toepasselijke voorschriften van gemeenschapsrecht is neergelegd. Ongetwijfeld zou ter ondersteuning van deze mening een beroep kunnen worden gedaan op het feit, dat artikel 28, lid 1, sub a), van Verordening no. 3 naar de rechtsvoorschriften van de Lid-Staten verwijst; anderzijds echter zouden artikel 27, lid 1, en artikel 28, lid 1, sub b), van Verordening no. 3, alsmede artikel 13, lid 1, sub a), van Verordening no. 4 van de Raad van de E.E.G. (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 16 december 1958, blz. 597) erop kunnen wijzen, dat de verzekeringsorganen van een Lid-Staat bij de berekening van de verschuldigde uitkeringen de in andere Lid-Staten vervulde tijdvakken dienen te behandelen als waren zij in *hun eigen* staat vervuld.

b) Weliswaar, aldus vervolgt de Kamer, bepaalt bijlage G, no. I, B, 1, van Verordening no. 3, gelijk dit voorschrift luidt volgens artikel 6 van Verordening no. 130/63 van de Raad van de E.E.G. d.d. 18 december 1963 (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 28 december 1963, blz. 2996) :

„Om vast te stellen of tijdvakken, die krachtens de Duitse wetgeving *tijdvakken van onderbreking („Ausfallzeiten”)* of *aanvullende tijdvakken („Zurechnungszeiten”)* zijn, als zodanig in aanmerking moeten worden genomen, worden de krachtens de wetgeving van een andere Lid-Staat gestorte premies of bijdragen en de toetreding tot de pensioenverzekering van een andere Lid-Staat gelijkgesteld met de krachtens de Duitse wetgeving gestorte premies of bijdragen en de toetreding tot de Duitse pensioenverzekering.”

Deze bepaling spreekt niet van de *vervangingsstijdvakken* waarover het in casu gaat; de Twaalfde Kamer van het Bundessozialgericht heeft echter in een vroegere uitspraak beslist, dat deze bepaling, gezien de gelijkheid

der in het geding zijnde belangen, op bedoelde tijdvakken analoog moet worden toegepast, zodat het stilzwijgen van bijlage G op dit punt slechts aan een verzuim kan worden geweten.

De Kamer merkt evenwel op, dat tegen deze opvatting bedenkingen kunnen worden aangevoerd en behandelt deze in bijzonderheden.

II — Procesverloop

Overwegende dat de verwijzingsbeschikking op 3 mei 1967 ter Griffie van het Hof werd ontvangen;

dat de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen overeenkomstig artikel 20 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie hun schriftelijke opmerkingen hebben ingezonden;

dat zij bij de mondelinge behandeling op 10 oktober 1967 werden gehoord;

dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 8 november 1967 conclusie heeft genomen;

III — Samenvatting van de krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof van Justitie ingezonden schriftelijke opmerkingen

1. *De opmerkingen van de regering van de Bondsrepubliek Duitsland*

Overwegende dat de opmerkingen van de Bondsregering als volgt kunnen worden samengevat :

A — De aan het Hof voorgelegde vraag moet geacht worden de volgende strekking te hebben : dienen, wanneer krachtens het Duitse recht wordt bepaald of „vervangingsstijdvakken” in aanmerking zullen worden genomen, *werkzaamheden* welke krachtens de wetgeving van een andere Lid-Staat onder de verplichte pensioenverzekering vallen, gelijk te worden gesteld met werkzaamheden welke krachtens de Duitse wetgeving aan zodanige regeling zijn onderworpen?

De verwijzingsbeschikking berust op een misvatting voor zover daarin wordt gevraagd of de *premien* gelijk moeten worden gesteld. Dit is niet het beslissende punt, daar krachtens het Duitse recht verzekeringspremïen ook kunnen worden betaald wanneer het geen werkzaamheden betreft welke onder de verplichte verzekering vallen, zulks met name in het geval van een vrijwillige voortzetting der verzekering.

B — Op grond van de interne Duitse rechtsvoorschriften kan in gevallen als het onderhavige niet ten gunste van de betrokkene worden beslist en de Bondsregering toont dit aan.

C — De hierboven sub A gerelateerde vraag kan om de hierna volgende redenen ook naar gemeenschapsrecht slechts ontkennend worden beantwoord.

a) Het is ongetwijfeld juist, dat ingevolge de artikelen 27 en 28 van Verordening no. 3 ook de „gelijkgestelde tijdvakken” in aanmerking moeten worden genomen en dat de „vervangings-tijdvakken” van het Duitse recht onder dit begrip vallen.

Volgens deze bepalingen moet echter slechts op de tijdvakken worden gelet welke de interne wetgeving van de betrokken Lid-Staten met de verzekeringstijdvakken *stricto sensu* gelijkstelt. Dit blijkt uit de tekst van artikel 27, eerste lid, alsmede uit de in artikel 28, eerste lid, sub a) en b), voorkomende verwijzingen naar de in eerstgenoemde bepaling voorziene methode ter vaststelling van de gelijkgestelde tijdvakken. Op de hierboven, sub B, genoemde grond kan derhalve in casu het litigieuze „vervangings-tijdvak” niet worden toegerekend.

b) Deze interpretatie, aldus de Bondsregering, vindt nog steun in bijlage G van de verordening, welke afzonderlijke regelingen voor de Lid-Staten bevat en derhalve als een bijzondere norm ten opzichte van de verordening moet worden beschouwd. Wanneer in deze bijlage voor bepaalde gevallen de positie van de betrokkenen met die van andere in Duitsland wordt gelijkgesteld, dan is het duidelijk dat dit resultaat niet reeds uit de artikelen 27 en 28 kan worden afgeleid; immers, ware dit anders, dan zouden de desbetreffende voorschriften van bijlage G overbodig zijn.

c) Ook op zichzelf genomen bevestigt bijlage G deze interpretatie nu daarin — voor Duitsland — slechts van de tijdvakken van „onderbreking” en „aanvullende tijdvakken” wordt gesproken, doch daarentegen niet van de „vervangings-tijdvakken”. Bovendien betreft het hier niet de betaling van premieën, maar het bestaan van een verzekering dan wel het latere aanvaarden van een aan de verplichte verzekering onderworpen betrekking.

Voorts spreekt bijlage G, no. I, B, van tijdvakken „die *krachtens de Duitse wetgeving* tijdvakken van onderbreking of aanvullende tijdvakken zijn”; ook hieruit volgt, dat gelijkgestelde tijdvakken in beginsel naar nationaal recht moeten worden bepaald en dat de regeling van bijlage G een uitzondering vormt.

d) De wordingsgeschiedenis van deze regeling verzet zich tegen de opvatting dat de „vervangings-tijdvakken” slechts bij vergissing niet werden vermeld. De Commissies die met de verdere uitwerking van de bepalingen van gemeenschapsrecht op het gebied der sociale verzekering waren belast, hielden zich tweemaal met de vraag bezig, in hoeverre bij de berekening van Duitse „gelijkgestelde tijdvakken” ook de in andere Lid-Staten ingetreden feiten in aanmerking dienen te worden genomen: in haar oorspronkelijke lezing vermeldde bijlage G hier slechts de „aanvullende tijdvakken”; eerst ingevolge de Verordening no. 130/63 (zie hierboven I, lid 2, sub b), werden ook de tijdvakken van „onderbreking” opgenomen. Wie zich echter met deze vragen bezighoudt, ziet zich onvermijdelijk voor het probleem van de „vervangings-tijdvakken” geplaatst. De Duitse Regering, op wier initiatief

de nieuwe regeling werd gegeven, heeft dit probleem onderkend en haar toestemming voor de Verordeningen nos. 3 en 130/63 gegeven met de bedoeling, dat een dienovereenkomstige regeling *niet* voor vergangingsstijdvakken zou worden voorzien.

e) De desbetreffende voorschriften van bijlage G kunnen als uitzonderingsvoorschriften niet analoog worden toegepast. Zodanige toepassing is overigens wegens de ongelijkheid der gevallen niet wel mogelijk.

2. *De opmerkingen van de Commissie van de Europese Gemeenschappen*

De *Commissie* betoogt in het bijzonder :

De voorgelegde vraag moet op de volgende gronden bevestigend worden beantwoord :

A — Allereerst dient te worden onderzocht welke uitlegging uit artikel 28 van Verordening no. 3 volgt.

a) Deze bepaling dient met inachtneming van de artikelen 48 tot en met 51 van het E.E.G.-Verdrag te worden geïnterpreteerd.

Volgens artikel 51 van het Verdrag moeten de door de Raad vast te stellen maatregelen waarborgen, dat al die tijdvakken worden bijeengeteld welke door de verschillende nationale wetgevingen „in aanmerking worden genomen”; de Duitse „vervangingsstijdvakken” voldoen aan deze voorwaarde.

In Verordening no. 3 wordt aan deze plicht voldaan door de tijdvakken waarop zij moet worden toegepast in „de ruimste zin te omschrijven”. Behalve op de „verzekerings- en arbeidstijdvakken” ziet zij mede op de „gelijkgestelde tijdvakken”. Deze begrippen worden in artikel 1, sub p) tot sub r), nader toegelicht. Hun inhoud moet derhalve naar gemeenschapsrecht worden beoordeeld. Voor dit recht is het zonder belang wat het Duitse recht onder „gelijkgestelde tijdvakken” verstaat. Volgens de Duitse voorschriften worden vervangingsstijdvakken „toegerekend”; derhalve worden zij overeenkomstig artikel 51 van het E.E.G.-Verdrag krachtens die voorschriften „in aanmerking genomen” en zijn derhalve in de zin van Verordening no. 3 met de verzekeringstijdvakken „gelijkgesteld”.

b) Terecht is het Bundessozialgericht ervan uitgegaan dat buitenlandse tijdvakken, om als gelijkgesteld te worden aangemerkt, slechts dan als Duitse tijdvakken behandeld kunnen worden wanneer zij voldoen aan de voorwaarden welke het Duitse recht voor hun toerekening stelt. Dit is evenwel in casu inderdaad het geval, daar verzoeker binnen drie jaar na het einde van het vervangingsstijdvak een aan de verplichte verzekering onderworpen betrekking heeft aanvaard. Voor zover de Duitse rechtspraak bovendien eist, dat tijdens het vervullen van deze betrekking premie werd betaald, heeft verzoeker in Frankrijk ook aan deze eis voldaan.

c) Hoewel een bevestigend antwoord op de gestelde vraag in de uitdrukkelijke bewoordingen van de artikelen 27 en 28 der Verordening no. 3 geen steun vindt, kan men de doelstellingen van het Verdrag en van de

verordening slechts recht doen wedervaren door de „nationaliteit” van het onderhavige tijdvak (1947 tot 1951) buiten beschouwing te laten. De tegenovergestelde opvatting zou er daarentegen toe leiden dat verzekerden, die van 1947 tot 1951 in een andere Lid-Staat gewerkt hebben, onder overigens volledig gelijke voorwaarden een lagere uitkering zouden ontvangen dan verzekerden die gedurende bedoelde periode in Duitsland werkzaam waren geweest. Dit resultaat valt niet met 's Hofs rechtspraak te verenigen.

De hier verdedigde opvatting zou overigens niet ten gevolge hebben, dat het totaal van de naar gemeenschapsrecht samen te tellen tijdvakken de som van de krachtens de voorschriften der betrokken Lid-Staten in aanmerking te nemen tijdvakken te boven zou gaan; veeleer zouden aan verzoeker slechts $106 + 61 = 167$ Duitse en 45 Franse verzekeringsmaanden worden toegerekend.

B — Om al deze redenen moet de interpretatie van bijlage G der verordening van ondergeschikt belang worden geacht.

a) Gaat men met de Commissie ervan uit, dat een bevestigend antwoord reeds uit de artikelen 27 en 28 van Verordening no. 3 voortvloeit, dan staat vast dat een uitdrukkelijke bevestiging daarvan in de bijlage niet nodig was geweest. Bovendien kan voor Duitsland geen andere regeling gelden dan voor de overige Lid-Staten.

b) Voorts komt de door de Twaalfde Kamer van het Bundessozialgericht gegeven analogische beslissing niet onlogisch voor (zie boven I, lid 2, sub b). Er bestaat geen grond „aanvullingstijdvakken en vervangings-tijdvakken” verschillend te behandelen.

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

Overwegende dat de Vierde Kamer van het Bundessozialgericht blijkens haar beschikking van 1 maart 1967, ten Griffie van het Hof ontvangen op 3 mei 1967, een uitspraak verlangt over de volgende vraag:

„Zijn de bepalingen van artikel 28, lid 1, sub b), van Verordening no. 3 van de Raad van de E.E.G. inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers, of die van bijlage G, no. I, sub B tot D, dezer verordening, dan wel deze voorschriften gezamenlijk, uit te leggen in die zin, dat voor de beslissing of naar Duits recht „vervangings-tijdvakken” in aanmerking genomen moeten worden, premiën, welke volgens de voorschriften van een andere Lid-Staat van de E.E.G. werden voldaan, met premiën die volgens de Duitse voorschriften zijn betaald, gelijk moeten worden gesteld?”;

Overwegende dat het geding voor het Bundessozialgericht tot voorwerp heeft de toepassing van een Duits rechtvoorschrift krachtens hetwelk bij de berekening van een invaliditeitspensioen de tijdvakken van militaire dienst en krijgsgevangenschap mede ten behoeve van de betrokkene

in aanmerking worden genomen als „vervangings-tijdvakken” („Ersatzzeiten”), op voorwaarde dat laatstgenoemde binnen een bepaalde termijn na het einde van deze perioden „een onder de verplichte sociale verzekering vallende betrekking of werkkring heeft aanvaard”;

dat de door het Bundessozialgericht voorgelegde vraag betrekking heeft zowel op artikel 28, van Verordening no. 3, hetwelk in alle Lid-Staten en op alle groepen van „gelijkgestelde tijdvakken” van toepassing is, als op bijlage G, no. I, van deze verordening die meer in het bijzonder op bepaalde tijdvakken ziet welke door de wetgeving van de Duitse Bondsrepubliek met verzekeringstijdvakken werden gelijkgesteld;

Overwegende dat, nu voornoemd artikel 28 het begrip „gelijkgestelde tijdvakken” niet nader omschrijft, hiertoe artikel 1, sub r), moet worden gelet;

dat dit eveneens geldt voor de bepalingen van artikel 27, waarnaar in artikel 28 meerdere malen wordt verwezen;

Overwegende dat artikel 1, sub r), van Verordening no. 3 bepaalt, dat „voor de toepassing van deze verordening ... onder „gelijkgestelde tijdvakken” worden verstaan de met tijdvakken van verzekering of, in voorkomend geval, met tijdvakken van arbeid gelijkgestelde tijdvakken, zoals deze worden omschreven in de wetgeving waaronder die tijdvakken zijn vervuld en voor zover zij in bedoelde wetgeving met tijdvakken van verzekering of arbeid worden gelijkgesteld”;

dat in deze dubbele verwijzing naar de nationale wetgeving duidelijk het beginsel tot uitdrukking komt, dat de verordening, wanneer zij van „gelijkgestelde perioden” spreekt, het nationale recht niet beoogt te wijzigen of aan te vullen wanneer dit met de bepalingen van de artikelen 48 tot en met 51 van het Verdrag in overeenstemming is;

dat met name uit de zinsnede „voor zover zij ... worden gelijkgesteld” volgt, dat de verordening ook verwijst naar de voorwaarden waaraan naar intern recht moet zijn voldaan om een bepaalde periode met de eigenlijke verzekeringstijdvakken gelijk te kunnen stellen;

Overwegende dat deze interpretatie nog steun vindt in de tekst van bijlage G, no. I, welke krachtens artikel 50 van de verordening een integrerend deel daarvan uitmaakt;

dat toch sub B, 1, van no. I, het volgende wordt bepaald „om vast te stellen of tijdvakken, die krachtens de Duitse wetgeving tijdvakken van onderbreking (Ausfallzeiten) of aanvullende tijdvakken (Zurechnungszeiten) zijn, als zodanig in aanmerking moeten worden genomen, worden de krachtens de wetgeving van een andere Lid-Staat gestorte premïën of bijdragen en de toetreding tot de pensioenverzekering van een andere Lid-Staat gelijkgesteld met de krachtens de Duitse wetgeving gestorte premïën of bijdragen en de toetreding tot de Duitse pensioenverzekering”;

Overwegende dat de uitdrukkingen „tijdvakken van onderbreking” en „aanvullende tijdvakken”, waarvan in de bijlage G, no. I, sub B, 1), wordt gesproken, overeenstemmen met de termen gebezigd in de Duitse wetgeving waarnaar in dit gedeelte van de bijlage wordt verwezen;

dat deze wetgeving duidelijk onderscheidt tussen de genoemde categorieën en de „Ersatzzeiten” (vervangingsstijdvakken) waarom het in casu gaat;

dat het derhalve niet aan een eenvoudige vergissing kan worden toegeschreven, dat de auteurs van bijlage G voor de „vervangingsstijdvakken” geen soortgelijke regeling hebben voorzien als die welke zij voor de overige bovenbedoelde categorieën hebben gegeven;

dat zulks voorts te onwaarschijnlijker is, daar de Raad het vraagstuk van de gelijkgestelde tijdvakken in de zin der Duitse wetgeving herhaaldelijk heeft onderzocht;

dat toch, terwijl in de oorspronkelijke redactie van sub B, no. I van bijlage G, in werking getreden op 1 oktober 1958, slechts van „aanvullende tijdvakken” werd gesproken, bij artikel 6 van de Verordening no. 130/63/EEG van de Raad van de E.E.G., in werking getreden op 28 december 1963, een nieuwe redactie van dit gedeelte der bijlage werd vastgesteld waarbij de „tijdvakken van onderbreking” werden toegevoegd;

dat voorts de hier van belang zijnde Duitse rechtsvoorschriften uitsluitend zien op specifieke feitelijke situaties welke zich vóór de inwerking-treding van het Verdrag voordeden en die derhalve het vrije verkeer van werknemers op de gemeenschappelijke markt niet nadelig konden beïnvloeden;

Overwegende dat op al deze gronden moet worden aangenomen, dat de bepalingen van artikel 28 van Verordening no. 3 en van haar bijlage G de instellingen van de Bondsrepubliek Duitsland niet verplichten om voor de beslissing of bepaalde tijdvakken als „vervangingsstijdvakken” („Ersatzzeiten”) in de zin van het Duitse recht in aanmerking moeten worden genomen, de krachtens de wetgeving van een andere staat betaalde premieën gelijk te stellen met die welke volgens de Duitse wetgeving zijn voldaan;

Overwegende, dat de kosten van de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Commissie van de Europese Gemeenschappen die hun schriftelijke opmerkingen aan het Hof hebben ingezonden, niet voor terugvordering in aanmerking komen;

dat de procedure ten aanzien van partijen het karakter draagt van een incident in het voor de Vierde Kamer van het Bundessozialgericht ahangige geding en het derhalve aan deze rechter staat over de kosten te beslissen;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord de mondelinge opmerkingen van de Duitse Regering en van de Commissie van de E.E.G.;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de E.E.G., met name artikel 51;

Gelet op het Protocol betreffende het Hof van Justitie van de E.E.G., met name artikel 20;

Gezien Verordening no. 3 van de Raad van de E.E.G. inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 16 december 1958, blz. 561 e.v.), met name de artikelen 1, sub r), 27 en 28, alsmede no. I van haar bijlage G;

Gezien Verordening no. 130/63/EEG van de Raad, houdende wijziging van bepaalde bijlagen van Verordening no. 3 en van Verordening no. 4 (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 28 december 1963, blz. 2996 e.v.), met name artikel 6;

Gezien het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

verklaart

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende over de prejudiciële vraag welke de Vierde Kamer van het Bundessozialgericht bij haar beschikking van 1 maart 1967 ter beantwoording heeft voorgelegd,

voor recht :

1. Artikel 28 en bijlage G van Verordening no. 3 van de Raad van de E.E.G. inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers verplichten de instellingen van de Bondsrepubliek Duitsland niet om bij de beslissing of „vervangingsstijdvakken” in de zin van de Duitse wetgeving in aanmerking moeten worden genomen, met tijdvakken, volgens de wetgeving van een andere Lid-Staat vervuld, rekening te houden;

en verstaat :

2. De kostenbeslissing blijft aan de Vierde Kamer van het Bundessozialgericht voorbehouden.

Aldus gewezen te Luxemburg op vijf december negentienhonderd-zevenenzestig.

Lecourt	Donner	Strauß
Trabucchi	Mertens de Wilmars	Pescatore
Monaco		

Uitgesproken ter openbare zitting te Luxemburg op vijf december negentienhonderdzevenenzestig.

De Griffier,
A. Van Houtte

De President,
R. Lecourt